

Skatteutskottets betänkande

1980/81:15

om ändring i taxeringslagen (prop. 1980/81:69)

Propositionen

Regeringen (budgetdepartementet) föreslår i propositionen att riksdagen antar ett vid propositionen fogat förslag till lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623).

I propositionen föreslås att länsstyrelserna och de lokala skattemyndigheterna skall få ökade möjligheter att rätta uppenbara fel i taxeringsnämndernas beslut. Vidare föreslås en förlängning av den tidsperiod under vilken rättelse får ske. Avsikten är att de nya reglerna skall kunna tillämpas redan i fråga om 1980 års taxering.

Lagförslaget har följande lydelse.

Förslag till

Lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623)

Härigenom föreskrivs i fråga om taxeringslagen (1956: 623)¹

dels att i 25, 99, 116 d och 116 m §§ ordet "debetsedel" skall bytas ut mot "skattsedel",

dels att i 111 § ordet "taxeringslängd" skall bytas ut mot "skattelängd",

dels att i rubriken närmast före 96 § ordet "skatterätts" skall bytas ut mot "länsrätts",

dels att 72 a § skall ha nedan angivna lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

72 a §²

Har taxering för inkomst eller förmögenhet som har beslutats av taxeringsnämnd icke införts i skattelängd inom föreskriven tid eller har sådan taxering införts för annan än den taxeringen avsett eller eljest uppenbarligen införts felaktigt i sådan längd, får länsstyrelsen eller den lokala skatte-

¹ Lagen omtryckt 1971: 399

Senaste lydelse av

25 § 1976: 86

99 § 1979: 175

111 § 1979: 175

116 d § 1979: 175

116 m § 1979: 175

lagens rubrik 1974: 773

² Senaste lydelse 1979: 490.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

myndigheten besluta om rättelse av längden i denna del. Har beskattningsbar inkomst enligt 2 § lagen (1958:295) om sjömansskatt eller enligt 1 § 2 mom. nämnda lag skattepliktig dagpenning eller det antal perioder om trettio dagar för vilka skattskyldig uppburit sådan inkomst ändrats, skall myndigheten vidtaga härav betingad rättelse av längden.

Har taxering av fysisk person eller dödsbo för inkomst eller förmögenhet som har beslutats av taxeringsnämnd blivit oriktig till följd av

Länsstyrelsen eller den lokala skattemyndigheten får vidare, om inte särskilda skäl talar för att länsrätten bör avgöra frågan, besluta om rättelse av taxeringen i den mån denna blivit oriktig till följd av

1) uppenbar felräkning eller uppenbart felaktig överföring av belopp i deklaration,

2) uppenbar felaktighet i fråga om uppgift till ledning för påförande av skogsvårdsavgift eller om fastighets taxeringsvärde eller avdrag som medges skattskyldig utan särskild utredning,

2) uppenbar felaktighet i fråga om uppgift till ledning för påförande av skogsvårdsavgift eller om fastighets taxeringsvärde,

3) uppenbar felaktighet i fråga om beräkning av intäkt av annan fastighet enligt 24 § 2 mom. kommunalskattelagen (1928:370), beräkning av avdrag enligt 45 § första stycket kommunalskattelagen eller beräkning av garantibelopp enligt 47 § kommunalskattelagen,

4) uppenbar felaktighet i fråga om schablonavdrag för egenavgift och avstämning av sådant avdrag eller avdrag som annars medges skattskyldig utan särskild utredning,

3) uppenbar felaktighet i fråga om allmänt avdrag, vars rätta belopp framgår av debitering, eller avdrag för premier och andra avgifter, som avses i 46 § 2 mom. första stycket 3) kommunalskattelagen (1928:370), eller motsvarande avdrag enligt 4 § 1 mom. andra stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt eller avdrag enligt 46 § 3 mom. kommunalskattelagen eller 4 § 2 mom. lagen om statlig inkomstskatt eller i fråga om grundavdrag eller uppenbar felaktighet till den skattskyldiges nackdel i fråga om sådana förutsättningar för skattereduktion eller särskild skattereduktion som enligt 68 § skall antecknas i skattelängd,

5) uppenbar felaktighet i fråga om avdrag, vars rätta belopp framgår av debitering, avdrag för premier och andra avgifter, som avses i 46 § 2 mom. första stycket 3) kommunalskattelagen, eller motsvarande avdrag enligt 4 § 1 mom. andra stycket lagen (1947:576) om statlig inkomstskatt, avdrag enligt 46 § 3 mom. kommunalskattelagen eller 4 § 2 mom. lagen om statlig inkomstskatt eller avräkning enligt 46 § 4 mom. kommunalskattelagen av allmänt avdrag,

6) uppenbar felaktighet i fråga om grundavdrag eller avräkning enligt 50 § 3 mom. andra stycket kommunalskattelagen av sådant avdrag,

Nuvarande lydelse

4) uppenbar felaktighet, varigenom A-inkomst enligt 9 § 3 mom. lagen om statlig inkomstskatt har betecknats som B-inkomst.

5) uppenbarligen för lågt avdrag enligt 50 § 2 mom. kommunalskattelagen eller motsvarande avdrag enligt lagen om statlig inkomstskatt i fall då den skattskyldiges inkomst eller, vad angår makar som båda har taxerats, de skattskyldigas inkomster helt eller delvis har utgjorts av folkpension.

får länsstyrelsen eller den lokala skattemyndigheten, om ej särskilda skäl föranleder att länsrätten bör avgöra frågan, besluta om rättelse i denna del.

Föreligger felaktighet av angivna slag får myndigheten även besluta om därav föranledd ändring av den skattskyldiges eller makens taxering i ovan angivna hänseenden.

Efter utgången av mars månad året efter taxeringsåret får rättelse enligt denna paragraf beslutas endast om anmärkning i fråga om felaktighet av den art som denna paragraf avser dessförinnan har gjorts hos den som har att besluta om rättelsen.

Innan rättelse beslutas skall, om det behövs, yttrande inhämtas från taxeringsnämndens ordförande. Innebär ifrågasatt åtgärd enligt andra eller

Föreslagen lydelse

7) uppenbar felaktighet i fråga om sådana förutsättningar för skattereduktion, som enligt 68 § skall antecknas i skattelängd.

8) uppenbar felaktighet i fråga om förutsättningar för tillämpning av bestämmelserna i 11 § 1 mom. lagen om statlig inkomstskatt om uppdelning av A-inkomst och B-inkomst.

9) uppenbar felaktighet i fråga om beräkning av makars och hemmavarande barns förmögenhet enligt 12 § lagen (1947:577) om statlig förmögenhetsskatt.

10) uppenbar felaktighet varigenom A-inkomst enligt 9 § 3 mom. lagen om statlig inkomstskatt har betecknats som B-inkomst eller inkomst av tjänst, till den del denna utgörs av periodiskt understöd eller därmed jämförlig periodisk intäkt, har betecknats som A-inkomst.

11) uppenbarligen för lågt avdrag enligt 50 § 2 mom. fjärde stycket kommunalskattelagen eller motsvarande avdrag enligt lagen om statlig inkomstskatt.

Efter utgången av maj månad året efter taxeringsåret får rättelse enligt denna paragraf beslutas endast om anmärkning i fråga om felaktighet av den art som denna paragraf avser dessförinnan har gjorts hos den som har att besluta om rättelsen.

*Nuvarande lydelse**Föreslagen lydelse*

tredje stycket höjning av taxering, skall den skattskyldige beredas tillfälle yttra sig innan rättelse sker, om hinder härför ej möter.

Beslutas rättelse eller vägras rättelse som den skattskyldige har yrkat, skall, om detta ej är uppenbart överflödigt, beslutet inom två veckor tillställas den skattskyldige i den ordning som i 69 § 4 mom. föreskrivs i fråga om underrättelse beträffande taxeringsnämnds beslut.

Talan mot beslut i fråga om rättelse enligt denna paragraf får ej föras särskilt. Talan mot taxeringen får även i den del beslutet avser föras hos länsrätten i den ordning som föreskrivs i 74, 76, 100 och 101 §§.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1981.

Utskottet

Enligt gällande regler får den lokala skattemyndigheten och länsstyrelsen rätta vissa fel i skattelängden och i taxeringsnämndernas beslut (72 a § taxeringslagen). Denna möjlighet att rätta rena fel utan omgången med besvär till länsrätten gäller endast för taxeringen av fysiska personer och dödsbon och om taxeringen har något sådant uppenbart tekniskt fel som särskilt anges i lagen. Rättelse kan ske både till den skattskyldiges fördel och – med vissa undantag – till dennes nackdel. Om en ifrågasatt rättelse innebär höjning av taxeringen skall den skattskyldige i regel beredas tillfälle att yttra sig innan rättelse sker. Talan mot beslutet får föras i samband med besvär över taxeringen.

Förslaget i propositionen innebär att rättelsemöjligheterna utvidgas till att avse även juridiska personer. Vidare föreslås att rättelse skall kunna göras på detta enklare sätt även vid vissa andra uppenbara felaktigheter än som nu anges i lagen. Begränsningen att rättelse i vissa fall endast får ske till den skattskyldiges fördel slopas samtidigt. Utgångspunkten för förslaget har varit att något utrymme för olika bedömningar av felets karaktär inte skall finnas.

Det är givetvis ett starkt önskemål inte minst från allmänhetens sida att skatteprocessen förenklas så långt som möjligt. Med hänsyn till de stora balanserna vid länsrätterna och de långa väntetiderna är det också angeläget att söka avlasta länsrätterna sådana fall som det här är fråga om och som lämpligen bör kunna avgöras på ett smidigare sätt än genom en domstolsprocess. Som anförs i propositionen är ett utvidgat rättelseförfarande en möjlighet att förbättra situationen i avvaktan på resultatet av de överväganden som pågår på detta område. Utskottet, som i sammanhanget vill uttala förhoppningen att det pågående arbetet med hithörande frågor kommer att leda till snara åtgärder, tillstyrker med det anförda bifall till propositionen.

Utskottet hemställer

att riksdagen med bifall till proposition 1980/81: 69 antar det vid propositionen fogade förslaget till lag om ändring i taxeringslagen (1956: 623).

Stockholm den 2 december 1980

På skatteutskottets vägnar

ERIK WÄRNBERG

Närvarande: Erik Wärnberg (s), Knut Wachtmeister (m), Stig Josefson (c), Valter Kristenson (s), Rune Carlstein (s), förste vice talmannen Ingegerd Troedsson (m), Olle Westberg i Hofors (s), Tage Sundkvist (c), Bo Lundgren (m), Curt Boström (s)*, Ingemar Hallenius (c), Bo Forslund (s)*, Wilhelm Gustafsson (fp), Maj-Lis Löow (s) och Olle Grahn (fp).

* Ej närvarande vid betänkandets justering.

